

NARODOWY KONGRES NAUKI

GOWIN: *JESTEŚMY O KROK OD WYPRA- COWANIA KSZTAŁTU USTAWY O SZKOLNIC- TWIE WYŻSZYM*

Konferencja Narodowego Kongresu Nauki
„Ustrój i zarządzanie w szkolnictwie wyższym”
Warszawa 19.06.2017 r.

„Jesteśmy już o krok od wypracowania ustawy, która rzeczywiście może być konstytucją polskiej nauki” - ocenił w poniedziałek wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin, mówiąc o przygotowania nowej ustawy o szkolnictwie wyższym.

W poniedziałek w Warszawie Jarosław Gowin wziął udział w konferencji „Ustrój i zarządzanie w szkolnictwie wyższym”. To jedna z cyklu konferencji programowych przed zaplanowanym na wrzesień Narodowym Kongresem Nauki. W czasie cyklu spotkań środowisko akademickie debatuje nad nowym kształtem ustawy dotyczącej uczelni. „Dzisiejsza konferencja nie jest o zarządzaniu, o władzy, ale ona jest o wolności i o tym, jak tę wolność najmądrzej wykorzystać” - podkreślił minister.

„Jesteśmy już o krok od wypracowania ustawy, która rzeczywiście może być konstytucją polskiej nauki” - powiedział Gowin.

Gowin poinformował, że projekt ustawy zostanie przedstawiony 19-20 września w Krakowie na Narodowym Kongresie Nauki. Później nastąpią trzymiesięczne konsultacje środowiskowe i uzgodnienia międzyresortowe. „Zakładam, że projekt trafi pod obrady rządu w drugiej połowie grudnia. Liczę na to, że zostanie przyjęty bezzwłocznie” - dodał.

Minister chce, by prace parlamentarne minister zainicjowało wystąpienie publiczne - co oznacza zapowiedź debaty nt. określonej ustawy z udziałem osób bezpośrednio nią zainteresowanych. Odbędzie się ona przed rozpoczęciem szczegółowego rozpatrywania projektu, na posiedzeniu komisji sejmowej. Wystąpienie publiczne jest jawne: zainteresowane osoby i organizacje mają swobodny wstęp, po uprzednim zgłoszeniu, obecne mogą być media, udostępniane są protokoły z wystąpienia.

Gowin liczy na to, że ustawa zacznie obowiązywać od października 2018 r. Zapewnił jednocześnie, że jej wejście

w życie nie oznacza na uczelniach natychmiastowych zmian „o 180 stopni”. MNiSW pracuje nad harmonogramem wprowadzania poszczególnych elementów ustawy. Nowe zasady wyłaniania władz uczelni wejdą w życie od roku 2020, a nowe zasady ewaluacji - od 2021 r. - mówił minister.

Gowin zaprosił też środowisko akademickie do refleksji nad stanem polskiego państwa. „Po 1989 r. my Polacy osiągnęliśmy wiele rzeczy, z których możemy być naprawdę, szczerze dumni. Ale mam narastające poczucie (...), że jedna rzecz nam się nie udała - że zbudowaliśmy zły model państwa. Jakie to jest państwo? (...) To państwo - powiedziałbym - nadopiekuńczo-biurokratyczne. Państwo, które w imię troski o obywatela na każdym kroku ogranicza naszą wolność. Takie państwo, które bierze obywatela za rękę i prowadzi krok po kroku” - wyliczał wicepremier. Jako przykład nieoptymalnego działania państwa podał obecną ustawę o szkolnictwie wyższym, która - jego zdaniem - jest „przeregulowana” i „ogranicza autonomię uczelni”.

Minister zapewnił też, że „celem reformy w żadnym razie nie jest skrócenie kadencji organów uczelni, jej ciał przedstawicielskich, Konferencji Rektorów. Nowa ustawa wejdzie w życie bez naruszania kadencji”.

Jak zapewnił, w ramach reform radykalnie zmaleje liczba przepisów wykonawczych. Zapowiedział, że do ustawy 2.0 włączony zostanie zakres czterech obecnych ustaw: ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach i tytułach naukowych, ustawy o zasadach finansowania nauki oraz ustawy i kredytach i pożyczkach studenckich.

„W ustawie i rozporządzeniach nie będziemy już mogli szukać instrukcji obsługi uczelni” - powiedział minister. Zapowiedział, że w wyniku reform wzrośnie rola statutu uczelni, ale też odpowiedzialność środowiska akademickiego za wypracowanie rozwiązań dla swoich jednostek.

Podczas konferencji w Warszawie Gowin mówił też o planowanych zmianach w prawie dotyczących zarządzania

uczelniami. „Wewnętrzna organizacja uczelni powinna być sprawą należącą do uczelni. Wara (od niej - przyp. PAP) ministrowi, politykom, komukolwiek innemu!” - ocenił wicepremier. Zwracając się do przedstawicieli uczelni, powiedział: „Sami wiecie lepiej, jak się samoorganizować”.

Według Gowina to uczelnia - a nie jej jednostki organizacyjne - stanie się faktycznym podmiotem systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Dlatego to działalność naukowa uczelni będzie podlegać ewaluacji naukowej, i to uczelnia będzie miała uprawnienia do prowadzenia studiów i nadawania stopni naukowych. Minister zwrócił uwagę, że liczba wydziałów będących dziś podmiotami uprawnień, sukcesywnie rośnie. „To dekonsolidacja uczelni” - powiedział. Dodał, że proces ten warto zatrzymać.

Gowin spodziewa się, że po reformach nastąpi przesunięcie ciężaru zarządzania na poziom całej uczelni, co ma oznaczać wzmocnienie jej organów centralnych, m.in. rektora.

Minister zapewnił, że środowisku akademickiemu zostaną pozostawione kompetencje w zakresie wyboru władz uczelni. To jest - zdaniem Gowina - „poza dyskusją”. „Nie było, nie ma i nie będzie żadnej intencji, by ograniczać kompetencje środowiska akademickiego. Ta tradycja w Polsce musi być zachowana” - zaznaczył.

Podkreślił, że jest zwolennikiem utworzenia na uczelniach nowego organu: rad uczelni. Zwrócił jednak uwagę, że wokół tej koncepcji narosły kontrowersje. „Jesteśmy gotowi na roztropny kompromis” - powiedział. Zapowiedział jednak, że zaakceptowane zostaną jedynie takie rozwiązania, „w których 100 proc. członków tego nowego organu wybierane jest przez samą wspólnotę akademicką - prawdopodobnie (...)senat”.

Podsumowując dotychczasowe prace nad tzw. ustawą 2.0 minister podkreślił, że już dziś widać, iż „wokół zrębów podstawowych rozstrzygnięć ustawowych jest bardzo

szerokie porozumienie wewnątrz środowiska akademickiego - oraz między środowiskiem akademickim a rządem”. Według niego pomiędzy wizją ministerstwa a środowiskiem akademickim doszło do „bardzo szeroko zakrojonego porozumienia”.

Po wystąpieniu programowym dziennikarze pytali Gowina m.in. o zarzuty Komitetu Kryzysowego Humanistyki Polskiej - w których wskazano, że nowa ustawa upolityczni i zagrozi autonomii uczelni.

Minister powiedział, że nie tylko politykom, ale ogółowi społeczeństwa zależy na tym, żeby uniwersytety rozwijały się jak najlepiej. „Żadne z rozwiązań, które planuje ministerstwo w ścisłym dialogu ze środowiskiem akademickim, w niczym autonomii uczelni nie ograniczy. Przeciwnie (...), ta ustawa zdecydowanie szerszy zakres spraw będzie przekazywała, przenosiła na poziom aktów wewnętrznych uczelni” - dodał.

Jeszcze przed rozpoczęciem konferencji w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, pod budynkiem pikietowali przedstawiciele Partii Razem. „Uważamy, że propozycje, które będzie pan minister przedstawiać na jesieni, są propozycjami ograniczającymi autonomię uczelni z jednej strony, z drugiej strony zwiększającymi nierówności pomiędzy uczelniami, a w konsekwencji nierówności w dostępie do edukacji, stwarzającymi taką sytuację w której dobra edukacja wyższa będzie dostępna tylko dla uprzywilejowanych, dobrze uposażonych osób z dużych miast. Będzie ona trudniej dostępna dla osób z małych miast” - powiedział PAP Tomasz Steifer z Partii Razem.

Pikieta zakończyła się tuż przed rozpoczęciem obrad w ramach konferencji programowej NKN. Przedstawiciele Partii Razem biorą udział w tej konferencji.

ŹRÓDŁO:

PAP - Nauka w Polsce - www.naukawpolsce.pap.pl

II FORUM JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Paweł Szudra

22 maja 2017 r. w Uniwersytecie Zielonogórskim odbyło się II Forum Jakości Kształcenia na temat „Praktyka w systemie studiów”, zorganizowane przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia.

Praktyka zawodowa jest jednym z ważniejszych elementów programu studiów. Musi być uwzględniona w programie wszystkich kierunków o profilu praktycznym, ale także większość kierunków o profilu ogólnoakademickim oferuje ją swoim studentom.

W trakcie Uczelnianego Forum Jakości Kształcenia podjęto dyskusję nad tym, jak najlepiej przygotować program praktyki, w jaki sposób przygotować miejsca jej odbywania, w jaki sposób monitorować jej przebieg i jak weryfikować osiągnięte przez studentów podczas praktyk efekty kształcenia.

II Forum Jakości Kształcenia otworzyła Prorektor ds. Jakości Kształcenia, prof. dr hab. inż. Magdalena Graczyk.

FOT. EDYTA WYSOCKA